

Lesknáček - nové riziko při pěstování kukuřice?

Lesknáček *Glischrochilus quadrisignatus* je původem ze Severní Ameriky, koncem druhé světové války byl zavlečen do Německa, pravděpodobně transportem ovoce pro americké vojáky, odkud se šířil dále do střední Evropy a do jihovýchodních zemí.

Živí se převážně jako saprofágové a mycetofágové, které můžeme najít na přezrálém ovoci, tlejících rostlinných zbytcích a poraněných stromech. Jako zemědělsky významný škůdce je považován v USA a Kanadě na kukuřici, rajčatech, malinách a jahodách.

V roce 2000 bylo zjištěno první poškození palic kukuřice dospělci tohoto škůdce v Polsku a v letošním roce pravděpodobně první výraznější škody v České republice a to právě zde ve Všestarech.

Tělo brouka je 4-8 mm dlouhé s černými krovkami, které mají po stranách dvě nápadné žlutooranžové skvrny. Přezimuje jako dospělec pod kůrou stromů, v půdě, v travních porostech nebo jako larva v půdě. Samice po přezimování klade od konce dubna do června vajíčka do půdy (až 400 vajíček). Charakteristický je krátký larvální vývoj a dlouhý život dospělého (až 147 dnů). Během roku může mít dvě i více generací v závislosti na zeměpisné šířce.

Larvy se živí tlejícím rostlinným materiálem, jako je zrno, palice kukuřice, cibule, v půdě nasycené šťávami vytékajícími z rozkládajícího se rostlinného materiálu apod. Dospělci se líhnou na přelomu června a července a živí se dozrávajícím nebo poškozeným ovocem a zeleninou, kvasící mizou vytékající z poraněných stromů a mohou ožírat i palice kukuřic.

Na kukuřici brouci vyžírají měkký obsah zrna a ponechávají převážnou část obalu zrna. Žír začíná většinou ve vrcholové části palice kukuřice. Preferují vzrostlé rostliny na okrajích polí. Poškozené palice mohou být následně napadeny různými druhy bakterií nebo hub včetně obávaných a mykotoxiny produkujících *Aspergillus*, *Penicillium* a *Fusarium*. Problémem je i jeho výskyt ve sklizeném a uskladněném zrně kukuřice.

Informace o případných ochranných opatřeních v Evropě nejsou dostupné. V Americe se přímá ochranná opatření v porostech kukuřice provádí zřídka, protože výskyt brouka je regulován prováděním vícenásobných ochranných opatření proti zavíječi kukuřičnému a můře bavlníkové. V semenných porostech kukuřice v USA se doporučuje ošetření při výskytu deseti a více brouků na jedné palici u 25% rostlin ve fázi tvorby palice nebo mléčné zralosti. K signalizaci výskytu tohoto škůdce se používají lapače s přezrálými banány.

V České Republice není registrován žádný insekticid pro ochranu kukuřice proti tomuto škůdci. Ochranná opatření je třeba provádět při náletu lesknáčka do porostu, poté co se brouci ukryjí pod listeny palic kukuřice je jejich regulace silně omezená.

Nepřímou ochranou je pěstování hybridů kukuřice s dobře olistěnými palicemi, pevně přisedlými k rostlině a především likvidace tlejícího rostlinného materiálu zapravením hluboko do půdy. Vzhledem k tomu, že brouk je přitahován látkami, které vylučují poraněné rostliny, je třeba dodržovat důslednou ochranu proti zavíječi kukuřičnému.

Zda se lesknáček *Glischrochilus quadrisignatus* může stát významným škůdcem kukuřice i v podmínkách České republiky, popřípadě jak závažné škody může působit, je otázkou. Proto je třeba o tomto škůdci vědět a věnovat pozornost případnému poškození kukuřice.